

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม ทั้งนี้เพราะการศึกษาช่วยเพิ่มขีดความสามารถด้านการผลิต ช่วยสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง ช่วยปลูกจิตสำนึกให้รู้จักคุณค่าของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตลอดจนช่วยให้สามารถพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้การศึกษายังช่วยลดปัญหาความยากจน ลดปัญหาด้านสุขภาพและทิวโชนาการด้วยการเพิ่มความรู้ความสามารถและประสิทธิภาพของบุคคล ตลอดจนประสิทธิภาพของแรงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันซึ่งสภาพเศรษฐกิจและสังคมของโลกได้เปลี่ยนแปลงไปตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและกระบวนการผลิตสมัยใหม่ ซึ่งต้องใช้แรงงานที่มีการศึกษาสูงขึ้น สามารถเรียนรู้และปรับตัวให้ทันเหตุการณ์ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ดังนั้น การให้การศึกษแก่ประชาชนของประเทศจึงเป็นการสร้างพลังอำนาจให้แก่ชาติบ้านเมือง (รุ่ง แก้วแดง, 2543, หน้า 1) เมื่อมองย้อนไปยังประเทศทั้งหลายที่เป็นผู้นำในเวทีโลกในอดีตจะพบว่า การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่อธิบายความสำเร็จของประเทศชาตินั้น ๆ ประเทศใดประกอบด้วยกำลังคนที่มีการศึกษาสูง ประชาชนก็ย่อมมีสติปัญญาและความคิดสร้างสรรค์มากเป็นเงาตามตัว ดังนั้น ไม่ว่ากระแสโลกาภิวัตน์จะชักนำประเทศต่าง ๆ ไปในทิศทางใดก็ตาม การศึกษาจะเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาบุคคลให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าวข้างต้น และเป็นพื้นฐานที่จะช่วยเสริมสร้างให้ประเทศมีทั้งความสามารถในการร่วมมือและแข่งขันกับนานาประเทศ มีความจริงยั่งยืนในการพัฒนาเป็นกำลังปัญญาในการช่วยให้ประเทศสามารถแสวงหาโอกาสอย่างเหมาะสม สามารถหลีกเลี่ยงภัยคุกคามต่าง ๆ ได้อย่างทันการ ในยุคสมัยที่โลกมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น โลกในอนาคตจึงมิใช่โลกที่จะประชันกันด้วยกำลังอาวุธอีกต่อไป แต่จะเป็นโลกที่ประชันกันด้วยปัญญา ประเทศใดที่มีกำลังปัญญามาก ก็ย่อมหาหนทางสร้างโอกาส แสวงหาความร่วมมือ และสร้างสถานะในเวทีโลกได้มาก (สิปปนนท์ เกตุทัต, 2540 ก, หน้า 43-44)

ความเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบโดยตรงต่อวิถีชีวิตของคนทั่วไป ก่อให้เกิดการแข่งขันเพื่อความอยู่รอดของประเทศต่าง ๆ ในอัตราสูงขึ้น สำหรับประเทศไทยได้ตระหนักถึงการพัฒนาคนเช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ชัดเจนเป็นศูนย์กลางของการ

พัฒนาต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ในการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ นโยบายการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยในยุคนี้เป็นการสร้างรากฐานเพื่อพัฒนาขีดความสามารถของประเทศ และเป็นการเตรียมและนำคนไทยให้ก้าวสู่สังคมยุคใหม่อย่างมั่นคงและรู้ทันโลก อย่างไรก็ตาม โลกปัจจุบันได้ก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์อย่างรวดเร็วด้วยอิทธิพลของความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านการสื่อสาร โทรคมนาคม และเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีเครือข่ายโยงใยไปทั่วโลก เช่น ทางด่วนข่าวสารข้อมูล รวมทั้งระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่เรียกว่า “อินเทอร์เน็ต” ทำให้สังคมเป็นสังคมแห่งข่าวสารข้อมูล โลกถูกหลอมเป็นหนึ่งเดียว ไร้ซึ่งพรมแดน ขณะเดียวกันกิจกรรมทุกด้านไม่ว่าเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง การศึกษา สิ่งแวดล้อมถูกเชื่อมโยงให้เข้าถึงซึ่งกันและกัน การแพร่กระจาย การเข้าถึง และเชื่อมโยงด้วยข่าวสารข้อมูลอย่างรวดเร็วดังกล่าว ได้ก่อให้เกิดกระแสร่วมหรือกระแสสากลเชื่อมโยงกันทั่วโลก กระแสหลัก ๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของชีวิต สังคม และสิ่งแวดล้อมทั่วโลก ซึ่งสังคมไทยก็ได้รับผลกระทบนี้ด้วย ได้แก่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540, หน้า 7-10)

1. กระแสเศรษฐกิจเสรี ระบบทุนนิยม ระบบเศรษฐกิจของโลกกลายเป็นระบบเศรษฐกิจเดียวกัน ประเทศที่เคยเป็นสังคมนิยมมาก่อน เช่น จีน เวียดนาม ยุโรปตะวันออก ได้หันมาให้ความสำคัญกับนโยบายการค้าเสรีมากขึ้น กระแสโลกาภิวัตน์ได้ทำให้ตลาดของโลกขยายตัวกว้างขวางขึ้น มีการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตและการลงทุนข้ามชาติไปทั่วโลก เกิดการแข่งขันทางการค้าอย่างรุนแรงทั่วโลก กลุ่มประเทศที่มีอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจสูงยังคงแผ่อำนาจทางเศรษฐกิจและการค้า เอาเปรียบประเทศที่ด้อยอำนาจต่อรองกว่า แม้จะมีความพยายามในการจัดระเบียบโลกทางการค้าโดยมีการเจรจาข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้าในรอบอุรุกวัย (GATT-Uruguay Round) และมีการจัดตั้งองค์การการค้าโลก (world trade organization, WTO) เพื่อดูแลการค้าของโลกให้เป็นธรรมขึ้น แต่การแข่งขันทางการค้าก็ยังทวีความรุนแรงขึ้น กลุ่มประเทศที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจจะสร้างกติกาโลก ให้ธุรกิจการค้าเปิดเสรียิ่งขึ้นและใช้กลไกที่ไม่ใช่ด้านภาษีศุลกากรมากัดกันการค้ามากขึ้น เช่น การกำหนดมาตรฐานสินค้า มาตรฐานสาธารณสุข มาตรฐานความปลอดภัย มาตรฐานสิ่งแวดล้อมและสิทธิมนุษยชน เป็นต้น ประเทศต่าง ๆ เริ่มรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจติดต่อกันขายสนับสนุนกันภายในกลุ่ม มุ่งเปิดเขตการค้าเสรีภายในกลุ่มอำนาจของชาติที่ค้ำชู ๆ เริ่มลดลงและมีการเพิ่มอำนาจรัฐภูมิภาคขึ้น กลุ่มทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคที่สำคัญ ได้แก่ สหภาพยุโรป (European union, EU) เขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (north America free trade area, NAFTA) และกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชียและแปซิฟิก (Asia Pacific economic cooperation, APEC) ซึ่งมีการรวมตัวของกลุ่มเล็ก ๆ ได้แก่ เขตการค้า

เสรีอาเซียน (ASEAN free trade area, AFTA) รวมอยู่ด้วย เป็นที่คาดการณ์ว่าภายในปี ค.ศ. 2000 เศรษฐกิจของเอเชียและแปซิฟิกจะมีการขยายตัวสูงสุดเมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่น ๆ เขตเศรษฐกิจแต่ละเขตต่างพยายามสร้างสายสัมพันธ์กับภูมิภาคอื่น ๆ เพื่อขยายฐานเศรษฐกิจให้กว้างขวางขึ้น และด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ทำให้ระบบเศรษฐกิจมีการจัดการที่ทันสมัย องค์กรธุรกิจมีขนาดเล็กลง มีการจัดการด้วยเทคโนโลยีระดับสูง ดันทุนการผลิตลดลง ผู้ผลิตและผู้บริโภคสื่อสารโดยตรงถึงกันได้โดยไม่จำเป็นต้องผ่านคนกลาง

2. กระแสสังคมและการเมืองแบบเสรีประชาธิปไตย หลังจากการล่มสลายของลัทธิการเมืองค่ายสังคมนิยม ลัทธิการเมืองค่ายเสรีประชาธิปไตยจึงกลายเป็นกระแสโลกาภิวัตน์ที่แพร่กระจายไปทั่วโลก มีการเรียกร้องและปกป้องสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะสิทธิของเด็ก สตรี และผู้ด้อยโอกาสตามมามากขึ้น มีการเรียกร้องสิทธิทางการเมือง การปกครองตนเอง จนในหลาย ๆ กรณีได้เกิดการต่อสู้ทางการเมืองในประเทศต่าง ๆ เช่น สหภาพโซเวียต เป็นต้น

3. กระแสวัฒนธรรม วัฒนธรรมซึ่งหมายถึงวิถีการดำเนินชีวิตระบบวิถีคิดและการให้คุณค่าของสังคมต่าง ๆ โดยเฉพาะวัฒนธรรมบริโภคนิยมของโลกทุนนิยมจะมีการแพร่กระจายทั่วโลกมากขึ้น โดยไหลผ่านทางสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโทรทัศน์ที่ส่งผ่านดาวเทียมหรือใยแก้ว เป็นต้น

4. กระแสสิ่งแวดล้อม การเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจโดยเฉพาะด้านอุตสาหกรรมได้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสิ่งแวดล้อมทั่วโลก ก่อให้เกิดขบวนการปกป้อง และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติเพื่อการพัฒนาแบบยั่งยืน เช่น ขบวนการกรีนพีซ ทั้งนี้เพื่อให้คนและธรรมชาติสิ่งแวดล้อมสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างผสมผสานกลมกลืนและเกื้อกูลกัน

5. กระแสวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความเจริญก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ชนิดใหม่ ๆ ขึ้นในโลก ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากกระบวนการทางวิศวกรรมที่นำไปใช้ในกระบวนการผลิตของเศรษฐกิจ ทั้งด้านอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม เกษตรกรรมและการบริการ ตลอดจนเทคโนโลยีสารสนเทศ โทรคมนาคม เช่น หุ่นยนต์เพื่อการผลิต เครื่องคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เครื่องโทรสาร ดาวเทียม ตลอดจนเครื่องอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน เป็นต้น ความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีส่งผลกระทบต่อโครงสร้างการผลิตของระบบเศรษฐกิจจากการผลิตที่ใช้แรงงานเข้มข้นไปสู่การผลิตที่ใช้ความรู้เข้มข้น ทำให้วิถีการดำรงชีวิต ทัศนคติของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไป

6. กระแสข่าวสารข้อมูลและการเรียนรู้ ความก้าวหน้าของการสื่อสารโทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้การแสวงหาและการกระจายข่าวสารข้อมูล รวมทั้งการเรียนรู้ สะดวก ง่ายและรวดเร็วในหลายรูปแบบ

การเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ดังกล่าว คนไทยต้องมีขีดความสามารถสูง
 ขึ้น มีความสามารถในการรู้เขารู้เรา สามารถติดต่อสัมพันธ์และเข้าใจเพื่อนร่วมโลกได้ดี และ
 สามารถปรับตัวให้สามารถเรียนรู้และปรับตัวต่อสถานการณ์ใหม่ ๆ ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมได้
 ดี จึงสามารถก้าวไปข้างหน้าอย่างมั่นคงและรู้เท่าทัน ซึ่งต้องอาศัยกำลังคนที่มีการศึกษาสูง แต่สภาพ
 ปัจจุบันคุณภาพการศึกษาไทยล้าหลังประเทศอื่นในทุกประเด็น ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการ
 เปลี่ยนแปลงและการพัฒนาประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ประเทศไทยจึงต้องพัฒนาให้เท่าเทียมกับ
 ประเทศอื่น ๆ การแก้ปัญหาดังกล่าวจึงต้องมีการปฏิรูปการศึกษาครั้งใหญ่ เป็นการปฏิรูปการ
 ศึกษาทั้งระบบและรอบด้าน สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและประเทศชาติสู่ยุคโลกา
 ภิวัตน์ โดยมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายแม่บทใน
 การจัดการศึกษาของชาติ มีทิศทางที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐาน (รุ่ง แก้วแดง, 2543, หน้า 42-47)

การแก้ปัญหาดังกล่าวแนวทางหนึ่งที่ต้องควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจสังคมและการ
 เมืองการปกครอง คือ การจัดการศึกษานานาชาติเพื่อพัฒนากำลังคนให้มีประสิทธิภาพ โดยจัดคู
 ขนานไปกับการศึกษาปกติ เพราะการจัดการศึกษานานาชาติเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งให้ความรู้
 แก่ผู้เรียนทุกระดับได้เข้าใจเกี่ยวกับความเป็นสากลในด้านภาษาและวัฒนธรรม เทคโนโลยีข้อมูล
 ข่าวสาร ทำให้มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล ทำให้ทุกคนสามารถอยู่ร่วมกัน เรียนรู้ซึ่งกันและกันการ
 เรียนรู้ความเป็นสากลจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ประเทศไทยจึงต้องสร้างกำลังคนให้รู้เท่าทันกับ
 การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

การจัดการศึกษานานาชาติในประเทศไทยทั้งจะเป็นการยกระดับความสามารถของ
 อาชีพของบุคคลและวิชาการเพื่อให้ได้รับการยอมรับจากนานาชาติแล้ว ยังเป็นทางเลือกให้กับ
 คนไทยที่จะไปเรียนในต่างประเทศหรือวางแผนที่จะไปศึกษาต่อต่างประเทศและเป็นทางเลือกให้
 แก่ผู้เรียนที่เรียนอยู่ในต่างประเทศสนใจเรียนในประเทศไทยอีกด้วยอันเป็นการประหยัดบ
 ประมาณของประเทศอีกทางหนึ่ง สอดคล้องกับคำแถลงนโยบายของ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร
 นายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 นโยบายด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ได้แถลงไว้ว่า สนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน (สำนัก
 งานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544 จ, หน้า 141-142) ประกอบกับในปัจจุบันยังไม่มีรูป
 แบบการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติที่ชัดเจน กล่าวคือ (1) หลักสูตรของโรงเรียนนานาชาติของ
 โรงเรียนต่าง ๆ มีความหลากหลาย ได้แก่ หลักสูตรระบบอเมริกัน ระบบอังกฤษ ระบบแบบ
 นานาชาติ (international baccalaureate) ระบบญี่ปุ่น ระบบเยอรมัน เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการ
 การศึกษาเอกชน, 2543, หน้า 1-58) (2) แนวปฏิบัติ เกณฑ์และตัวชี้คุณภาพการศึกษา

เกณฑ์การประเมินมาตรฐานโรงเรียนนานาชาติ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปรากฏว่า แต่ละเกณฑ์ไม่ได้คำนึงถึงรูปแบบของการศึกษา แต่เป็นการไปประเมินส่วนย่อย โดยไม่ได้คำนึงถึงระบบใหญ่ของการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2542, หน้า 6-16) (3) การศึกษาเรื่องนี้เป็นการศึกษารูปแบบการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หลังจากประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้ จึงมีคำว่า การศึกษาขั้นพื้นฐานเกิดขึ้น และยังไม่ปรากฏว่ามีศึกษารูปแบบการศึกษานานาชาติใด ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงปี พ.ศ. 2542 ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติสำหรับประเทศไทยในอนาคต ผลการวิจัยจะได้รูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติสำหรับประเทศไทยในอนาคต ซึ่งจะเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและวางแผนจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติสำหรับประเทศไทยในอนาคตให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพสังคมไทยในอนาคตทางด้านสังคม ประชากร การศึกษา ศิลปะ และวัฒนธรรม สาธารณสุข เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
2. เพื่อศึกษาสภาพการศึกษาไทยขั้นพื้นฐานในอนาคต
3. เพื่อพัฒนารูปแบบการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติสำหรับประเทศไทยในอนาคต

คำถามการวิจัย

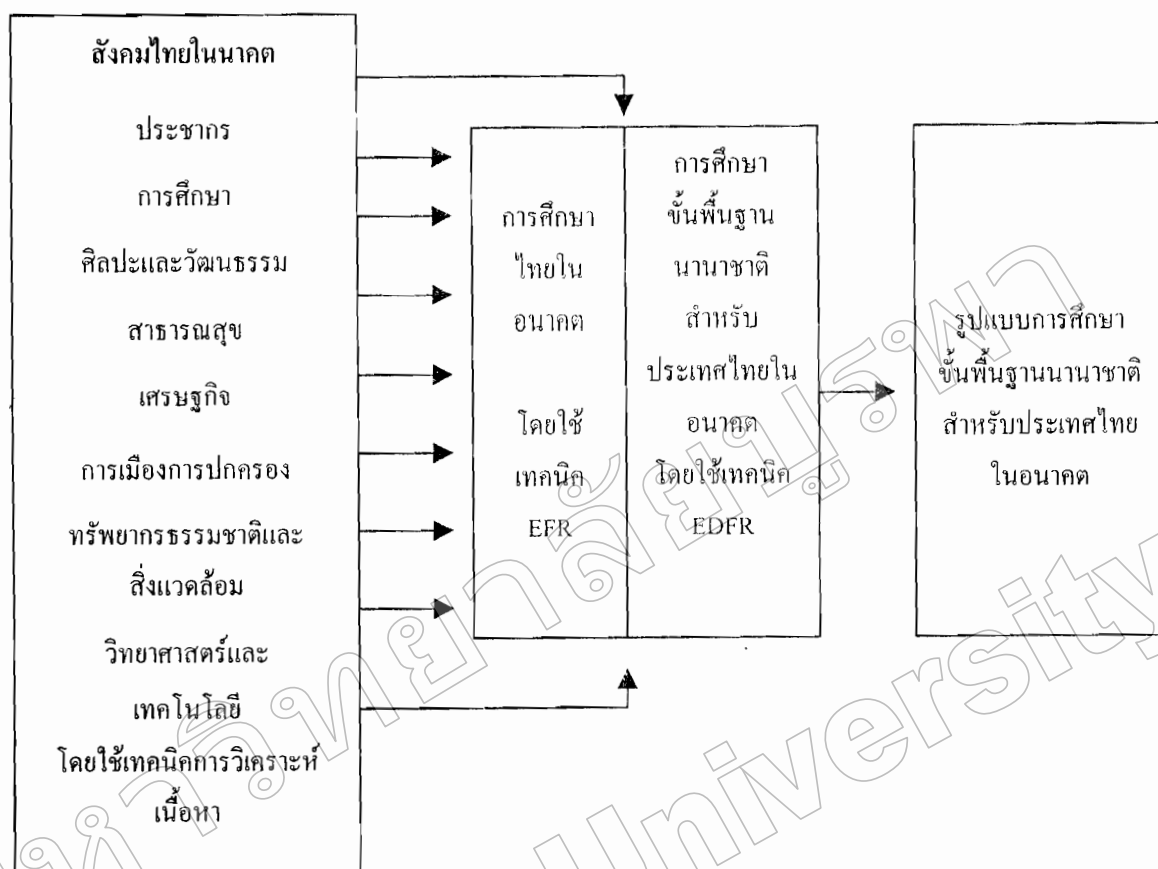
1. สภาพสังคมไทยในอนาคตด้านสังคม ประชากร การศึกษา ศิลปะและวัฒนธรรม สาธารณสุข เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีลักษณะอย่างไร
2. สภาพการศึกษาไทยขั้นพื้นฐานในอนาคตในด้านแนวคิด จุดมุ่งหมายหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล การบริหารและการจัดการ บทบาทของรัฐ และเอกชนในการจัดการศึกษา และความสัมพันธ์กับชุมชนจะมีลักษณะอย่างไร
3. รูปแบบการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติสำหรับประเทศไทยในอนาคตในด้านแนวคิด จุดมุ่งหมายการจัดการเรียนการสอน การบริหารและการจัดการคุณภาพของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจะมีลักษณะอย่างไร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ได้รูปแบบการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติสำหรับประเทศไทยในอนาคตและมีความเป็นไปได้ในการนำไปดำเนินการจริงได้
2. สามารถใช้รูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย การวางแผนพัฒนา และปรับปรุงการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติสำหรับประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพ

กรอบความคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งการพัฒนาารูปแบบการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติสำหรับประเทศไทยในอนาคต โดยอาศัยแนวคิดองค์การในฐานะเป็นระบบ ซึ่งสภาพแวดล้อมขององค์การจะมีผลกระทบต่อระบบองค์การและระบบต่างๆ ขององค์การ คือ สิ่งแวดล้อมมีผลกระทบต่อระบบการจัดการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 การปฏิรูปการศึกษาไทย เพื่อนำมาเป็นกรอบในการวิจัย ได้แก่ สภาพสังคมไทยในอนาคตทางด้านสังคม ประชากร การศึกษา ศิลปะและวัฒนธรรม สาธารณสุข เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สภาพสังคมไทยในอนาคตดังกล่าวจะส่งผลต่อการศึกษาไทยในอนาคตทางการศึกษาขั้นพื้นฐานและส่งผลกระทบต่อการพัฒนาารูปแบบการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติสำหรับประเทศไทยในอนาคต สามารถนำมาสรุปเป็นกรอบความคิดในการวิจัยดังกล่าวในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบความคิดในการพัฒนารูปแบบการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติสำหรับประเทศไทยในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหาในการวิจัย

1.1 สภาพสังคมไทยในอนาคตทางด้านสังคม ประชากร การศึกษา ศิลปะและวัฒนธรรม สาธารณสุข เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

1.2 สภาพการศึกษาไทยขั้นพื้นฐานในอนาคตในด้านแนวคิด จุดมุ่งหมาย หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล การบริหารและการจัดการบทบาทของรัฐและเอกชนในการจัดการศึกษา และความสัมพันธ์กับชุมชน

1.3 รูปแบบการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติสำหรับประเทศไทยในอนาคตในด้านแนวคิด จุดมุ่งหมาย การจัดการเรียนการสอน การบริหารและการจัดการ และคุณภาพของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา

2. ขอบเขตของกลุ่มตัวอย่าง ศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในด้านการศึกษาไทยและการศึกษานานาชาติ โดยการเลือกแบบเจาะจงเพื่อให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. วิธีการวิจัย ได้กำหนดไว้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพสังคมไทยในอนาคต การศึกษาไทยในอนาคต และการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติสำหรับประเทศไทยในอนาคต

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพการศึกษาไทยขั้นพื้นฐานในอนาคตโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิค EFR (Ethnographic Futures Research)

ขั้นตอนที่ 3 การเสนอรูปแบบการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติที่เหมาะสมโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างความสัมพันธ์ห้าองค์ประกอบของการจัดการศึกษาของการทำงานในการวิจัยครั้งนี้ที่ใช้เป็นแนวทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติสำหรับประเทศไทยในอนาคต ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

2. การศึกษานานาชาติ หมายถึง การศึกษาระหว่างชาติในการวิจัยครั้งนี้ใช้แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศต่าง ๆ ในโลกในด้านการศึกษา สังคม การเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ก่อให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การช่วยเหลือร่วมมือกัน โดยอาศัยองค์ประกอบด้านการแลกเปลี่ยนนักศึกษา อาจารย์ บุคลากร การเรียนการสอน และใช้ภาษาสากลในการติดต่อสื่อสาร

3. รูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติ หมายถึง โครงสร้างความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่เกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติ สำหรับประเทศไทยในอนาคตตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

4. สภาพสังคมไทย หมายถึง ลักษณะของสังคมไทยด้านต่าง ๆ ได้แก่ทางด้านสังคม ประชากร ศิลปะและวัฒนธรรม สาธารณสุข เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

5. การศึกษาไทย หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมไทย โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลง ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากสภาพแวดล้อมสังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้คนไทยเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

6. สภาพของการศึกษาไทย หมายถึง ลักษณะของการศึกษาไทยทางด้านแนวคิด ความมุ่งหมาย หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลและการบริหารและการจัดการศึกษา บทบาทของรัฐและเอกชนและความสัมพันธ์กับชุมชน

7. การศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานที่จำเป็นในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพและสามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยประชาชนทุกคนที่อยู่ในวัยเรียน ต้องได้รับการศึกษาอย่างน้อยที่สุดคือจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

8. อนาคต หมายถึง ช่วงเวลาของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนานาชาติระหว่างปี พ.ศ. 2547-2556 การรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาเรื่องนี้ได้ดำเนินการในช่วงเวลา พ.ศ. 2545-2546